

مهدی آذر سینا

از متد اُرفنا چهارگاه

تصویرگر: رویا بیژنی

کتابخانه

از متد ارف تا چهارگاه (جلد اول)

تألیف: مهدی آذر سینا
تصویرگر: رویا بیژنی
گرافیسیت: پیمانہ صفائی تهرانی
لیتوگرافی: کلهر
چاپ و صحافی: آثار برتر
چاپ اول: ۱۳۸۵
شمارگان: ۲۲۰۰ نسخه
شابک جلد ۱: ۷-۱۹۹-۵۰۶-۹۶۴
شابک دوره: ۹-۱۹۸-۵۰۶-۹۶۴
نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

آذر سینا، مهدی، ۱۳۲۳ -
از متد ارف تا چهارگاه / تألیف مهدی آذر سینا؛ تصویرگر رویا بیژنی. - تهران: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.
ج ۲

ISBN: 964 - 506 - 199 - 7 (ج ۱)
ISBN: 964 - 506 - 198 - 9 (دوره)

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
گروه سنی: ب، ج.
۱. اورف، کارل، ۱۸۹۵-۱۹۸۲ م. Orff, Carl. - موسیقی کودکان. ۲. موسیقی مدارس - آموزش. الف، بیژنی، رویا، ۱۳۸۴ - تصویرگر، ب، عنوان.

۷۸۰/۷
الف ۲۹۶ آ

۴۷۲۶۸-۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، کوچه جمشید جم، شماره ۲۷.

صندوق پستی: ۱۱۴۴-۱۵۸۱۵

تلفن: ۶۶۴۶۵۸۴۸ • نمابر: ۶۶۴۶۹۹۴۷

تلفن مرکز پخش: ۵-۶۶۴۶۰۹۹۳

www.IRICAP.com

مرکز موسیقی حوزه هنری

ترتیب نوشته‌ها

- ۵.....آموزش موسیقی برای چیست؟
- ۶.....اُرف - متد اُرف - سابقه آموزش موسیقی با متد اُرف.....
- ۹.....درباره سازهای اُرف.....
- ۱۰.....چگونگی کار مربی در کلاس اُرف.....
- ۲۰.....تمرینهای آوازی.....
- ۳۱.....تمرینهای ریتمیک (۱).....
- ۳۴.....حرکتهای ریتمیک در کلاس.....
- ۳۶.....تئوری ساده موسیقی و تمرینها.....
- ۴۵.....تمرینهای ریتمیک (۲).....
- ۵۱.....تمرینهای گروهی با سازهای اُرف.....
- ۶۰.....آهنگهایی برای ساز و آواز.....
- ۷۴.....نوایی با شعر مادر.....

چگونگی کار مربی در کلاس آرف

در شروع کلاس پس از آشنایی اولیه با بچه‌ها به ترتیب بخشهای زیر را اجرا می‌کنیم:

روز اول

۱. حرکت از طریق شنیدن موسیقی

(مقدمه مربوط به این بخش از کار را در صفحه ۳۴ مطالعه بفرمایید.)

بچه‌ها در سکوت کامل موسیقی انتخابی را می‌شنوند و قدری در آن دقت می‌کنند و با پخش تکراری آن فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهند.

الف) آزاد و دلخواه، بدون توجه به دیگران و بدون اینکه جای خاصی داشته باشند حرکت می‌کنند.

ب) گروهی، در یک صف به دنبال مربی انجام یک حرکت مثل یک راه رفتن مخصوص را تکرار می‌کنند.

ج) بچه‌ها یک حرکت انتخابی (تخیلی) انجام می‌دهند. هر کدام از بچه‌ها با توجه به تأثیری که از موسیقی می‌گیرند در جایی از کلاس حرکتی تخیلی انجام می‌دهند.

د) بچه‌ها با هم‌فکری و راهنمایی‌های مربی لحظه‌های تغییر یا تکرار جمله‌ها و یا زوایای ریتمیک موسیقی مورد نظر را با حرکت‌هایی نظیر چرخش، دست زدن یا بستن چشم و ... نشان می‌دهند.

۲. آشنایی بچه‌ها با سازهای ریتمیک اُرف

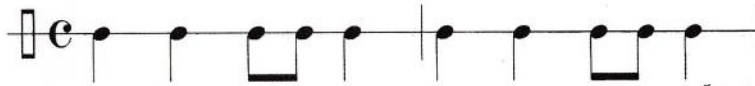
الف) اجرا و معرفی سازها توسط مربی.

ب) اجرا و تجربه توسط بچه‌ها با همان ساز معرفی شده.

ج) تقسیم ساز بین بچه‌ها و اجرای گروهی، با ریتمی بسیار ساده.

تمرین ۱

♩ = 60

بچه‌ها تنها از طریق شنیدن و تکرار با این ریتمها و صداها آشنا می‌شوند.

یاد گرفتن خط موسیقی را در روزهای بعد شروع خواهند کرد.

۳. آشنایی بچه‌ها با یکدیگر با گفتن اسمها

الف) گفتن اسم هر کودک از طرف بقیه با یک ملودی متناسب با نام او و جواب دادن همان کودک

تمرین ۲

♩ = 60

فرزاد، پردیس، هومن، نیما، پویا

far ————— zād

بله، بِل

ba ————— le

۱۱
ارشد اُرف تاجه‌ارگه
برای کودکان ایرانی
(کتاب اول)

الهه، نسترن

e — lā — he
nas — ta — ran

بَلِ

ba — le

ب) خواندن نام یکی از بچه‌ها از طرف بقیه به شکل یک ملودی و یک جمله و جواب دادن او

نیما بیا

ni — ma bi — ya

تمرین ۳

اومدم، اومدم

u — ma — dam u — ma — dam

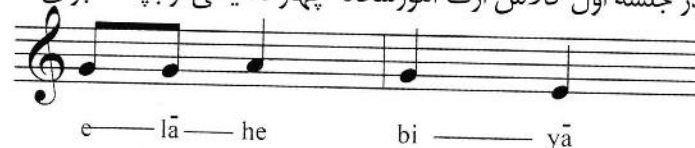
در تمام این تمرینها و آموزشها، بچه‌ها دخالت دارند و اظهار نظر می‌کنند و هیچ مطلبی را مربی مستقیم و بدون ترفندهای مربیگری بیان نمی‌کند.

در جلسه اول کلاس اُرف آموزشگاه چهارگانه یکی از بچه‌ها برای صدا کردن نام الهه این ملودی را ساخت.

تمرین ۴

الهه بیا

تمرین ۵

علی رضا بیا

و به این نمونه هم توجه کنید.

فرزاد کجایی

تمرین ۶

بچه‌ها اومدم

همه بچه‌هایی که اسمشان دوهجایی است با شماره ۶ و بقیه با ملودی مناسب دیگر وارد بازی می‌شوند. لزومی ندارد که تمام بخشهای گفته شده، در یک جلسه اجرا شود. مهم این است که بچه‌ها به هیچ وجه احساس خستگی نکنند و به طور غیر مستقیم و از طریق تفریح و بازی آموزش ببینند و در گردش کار کلاس همکاری داشته باشند.

۱۳
از استعداد اُرف آموزشگاه
برای کودکان ایرانی
(کتاب اول)

در جلسه دوم پس از اجرای بخشهای شماره ۱ و ۲ جلسه اول که تفاوتهای لازم را هم با مطالب جلسه اول دارد به بخش سوم می‌رسیم. در این بخش بعد از یادآوری نکاتی در مورد صدا و نازکی و کلفتی آن ملودی شماره ۷ را مطرح می‌کنیم. بدون اینکه درباره سیاه یا چنگ توضیحی بدهیم و صرفاً برای تجربه زیر و بمی صدا و استفاده از ملودی در آواز گروهی و ایجاد جاذبه برای تحمل کلاس از سوی بچه‌ها.

روز دوم

علی‌رضا کجایی نشسته‌ام همین جا
الهه تو کجایی سر جای خود هستم
نیما پویا کجا یید همین جا نزد شما
نشسته‌ام من اینجا

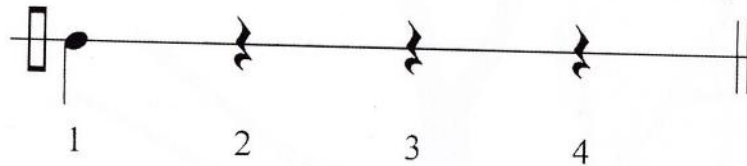

جلسه سوم در چهار بخش

۱. حرکت ریتمیک با شنیدن موسیقی

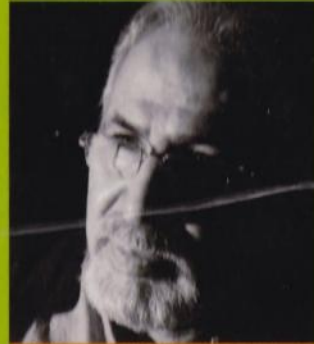
۲. تمرین با اجرای ریتم توسط دست و پا و بشکن و روی زانو و روی لپ (گونه)

ضرب یک (پا، دست، بشکن، ...) ضربهای بعدی کاملاً ضعیف توسط گروه گفته می‌شود. **تمرین ۸**

تمرینهای دیگری نظیر شماره ۸ توسط مربی اجرا می‌شود و بچه‌ها تنها با شنیدن، تکرار می‌کنند و نیازی نیست که با نوشتن و تئوری مربوط به آن آشنا شوند. در ادامه مربی می‌تواند از درسهای مربوط به این بخش، صفحه ۳۱ کتاب، درسهای ۱ و ۲ را با بچه‌ها کار کند و این بار بچه‌ها را با نشانه‌های خط موسیقی از جمله نت سیاه و سکوت یک ضرب آشنا کند.

... اگر در هنر هیچ مرزی مطرح نباشد باز هم شناخت نشانه‌ها و مبانی هنر ملت‌ها و فرهنگ‌های مختلف ضرورت دارد. موسیقی هر گوشه‌ای از جهان، زیباییهایی دارد که دریغ است فراموش شود و از این نظر موسیقی اصیل ایرانی دریایی از نغمه‌های زلال و روحانی است. در موسیقی دستگامی و محلی ما، زیباییها و ظرافتهایی نهفته است که می‌توان ضمن استفاده از آنها در کلاسهای ارف، نگرش کودکان را در زمینه موسیقی برای تمام زندگی‌شان عمیق‌تر کرد. از متد ارف و تمام تأثیرهای آموزشی آن استفاده می‌کنیم و ارکان اصلی را بر مبنای اصول ارف قرار می‌دهیم. با استفاده از متد ارف، سادگی و روانی ملودیها را با ظرفیت فراگیری و فهم کودکان تنظیم می‌کنیم و در فرصت لازم و مناسب از ملودیهای ناب ایرانی استفاده می‌کنیم، البته حساب‌شده و مدون و به دست موسیقیدان صاحب صلاحیت.

«مهدی آدرسینا» به‌کمانچه نوازی و آهنگسازی در موسیقی اصیل و جذبی ایران شناخته شده است. او رشته تخصصی آموزش موسیقی و تعلیم و تربیت را در رشته موسیقی دانشکده هنرهای زیبا بر پایه «متد ارف» زیر نظر دکتر سعید خدیژی گذرانده و سالها آموزش موسیقی به کودکان را با استفاده از متد ارف عهده‌دار بوده است. «از متد ارف تا چهارگاه» پس از آثاری چون «شبیوه کمانچه نوازی»، «آثاری از استاد بهاری» و «ردیف موسیقی ایران» آخرین اثر نوشتاری اوست. آدرسینا، کاست و CD صوتی «از متد ارف تا چهارگاه» را در دست تهیه دارد.

سوره مهر
(وابسته به موسیقی)

تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، کوچه جمشید جم

صندوق پستی: ۱۱۳۳، ۱۵۸۱۵ تلفن: ۶۶۴۶۵۸۲۸

مرکز بخش: شرکت انتشارات سوره مهر

تلفن: ۵-۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱